IIde JAARGANG — CURACAO DEN 3n. MAART 1894 — N° 531

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66. RUE LAFAYETTE. PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Mandement der Hongaarsche Bisschoppen

Het collectief herderlijk schrijven der Hongaarsche bisschoppen dat verwacht werd, is verschenen HH. DD. Hw. deelen daarin mede dat zij van 30 Nov.—7 Dec. ll. bij de heilige overblijfselen van koning Stefanus den heilige te Boedapest vergaderd zijn geweest, om over de aan de Kerk in Hongarije reeds sedert lang in den weg gelegde bezwaren en de aangekondigde nieuwe belemmeringen en rechtsverstoringen te beraadslagen. Si[illegible] geruimen tijd reeds moest een z[illegible] verdedigingsstrijd gevoerd [illegible] tegen een Verordening, [illegible] tegen de leer en de rechten der Kerk en de vrijheid des gewetens richtte en de bevoegdheid der in gemengd huwelijk levende ouders, om hun kinderen in het katholiek geloof op te voeden, miskende. En wijl de katholieke geestelijken, ondanks alle hun opgelegde straffen, volgens hun heiligen plicht de gehoorzaamheid aan de Verordening weigerden, wil men thans nieuwe bepalingen in het leven roepen, even schadelijk voor de Kerk en het geweten, als voor het openbare welzijn. Immers, van de drie [illegible] ingedien[illegible]aal aan het eene strijdig met de [illegible] Kerk en de beginselen des [illegible]doms, opent het andere in het spoor van den H. Stefanus den weg voor elke dwaalleer, en is het derde in strijd met het sacramenteel karakter en de onverbreekbaarheid des Huwelijks, met de jurisdictie der Kerk en de uit den aard des huwelijks voorkomende quæstiën, daar het alleen het voor een staatsorgaan tusschen man en vrouw gesloten verdrag van huwelijksgemeenschap als „huwelijk" erkent, en daarentegen het volgens de wet Gods en de verordeningen der Kerk wettig voor den bevoegden priester gesloten Huwelijk niet als geldig erkent.

In den tot dusver gevoerden verdedigingstrijd, in het openbaar slechts gedeeltelijk bekend, zijn de bisschoppen, overeenkomstig de instructie van Christus' Stedehouder, tot aan de uiterste grens der toegevenheid gegaan, d. i. tot zoover de onschendbaarheid der leer en der daarin wortelende onvervreemdbare rechten der Kerk het veroorloofden; die grens te overschrijden ware verzaking hunner door God opgelegde bisschoppelijke plichten geweest. Al hun streven mocht echter niet baten; zoodat zij thans, als door God gestelde overheid — met terzijdestelling van alle menschelijk opzicht, in het bewustzijn hunner zware verantwoordelijkheid voor de hun toevertrouwde onsterfelijke zielen, met onkreukbare koningstrouw en vaderlandsliefde, en met allen eerbied voor de gestelde machten — openlijk hun opperherderlijk protest tegen bovengenoemde Verordeningen en Ontwerpen inbrengen en een beroep doen op alle geestelijken en geloovigen opdat deze zich daarbij eensgezind en vastberaden aansluiten, ten einde gezamenlijk het Geloof, de Kerk en het Geweten te beschermen, volgens de Encycliek *Sapientiæ christianæ* van 1891, waarin de H. Vader den leeken, zoowel als den priesters, de verdediging van Geloof en Kerk in het openbare leven tot plicht stelt. Juist de stommen en tragen, aan wie ternauwernood nog iets anders dan de *naam* van katholiek is overgebleven en wier betreurenswaardige onzijdigheid veel schadelijker is dan de open aanvallen van den vijand, bieden in moeilijke tijden een groot gevaar voor de Kerk, die wel is waar volgens de goddelijke belofte niet zelve kan te gronde gaan, maar wier zegeningen toch aan eenige personen, zelfs aan heele natiën kunnen onttrokken worden, tot straf van vreesachtigheid en traagheid. En opdat dit niet aan het land van den H. Stefanus overkome, mogen de katholieken van Hongarije niet gedoogen dat het christelijk-katholiek huwelijk tot een gewoon burgerlijk contract vernederd en het voor God en de Kerk gesloten huwelijk tusschen katholieken als ongeldig verklaard worde. Ook de leeken moeten hun stem verheffen, opdat ook hun protest doordringe tot hen, die als vertegenwoordigers der kiezers de belangen des Lands te behartigen hebben.

Dit nu is geen aanval, maar enkel een verdediging. De onbevoegde inmenging van den Staat op het rechtsgebied der Kerk af te weren, is geen aanval maar verdediging. Niemand kan staande houden dat wij den *vrede storen*, zeggen HH. DD. Hw., als wij in het belang van den vrede onze stem verheffen; of dat het ons aan *vaderlandsliefde* ontbreekt, als wij de Kerk verdedigen, die voor omstreeks duizend jaren ons Hongaarsch volk door den doop in haar moederliefde heeft opgenomen, recht en orde grondvestte, aan koning en volk hun plichten leerde, scholen stichtte, wetenschap en kunst bevorderde, het huisgezin heiligde, de waardigheid der vrouw verhief, en alles voor het welzijn van den Staat zóó uitmuntend regelde, dat zij, om met den H. Augustinus te spreken, niet *meer* voor het tijdelijke welzijn des volks had kunnen doen, al ware zij enkel voor de belangen van het aardsche leven bestemd. Ook is onze verdediging geen *aanslag tegen den Staat*, want wij gehoorzamen aan de door God gestelde machten tot aan de door de wet Godszelve aangegeven grens. Ook zijn wij geen *vijanden van den vooruitgang*, want op de puinhoopen des christendoms kunnen geen Staten gebouwd worden, en tegen Christus is geen vooruitgang denkbaar. Nog-als verwijzen daarom HH. DD. Hw. naar de vermaning des H. Vaders, de leer van Christus niet te beperken tot de binnenkamer des harten of het gebied van het particuliere leven, doch haar ook openlijk te verkondigen in de uitoefening der burgerlijke rechten en plichten, daar men in het openbare leven geen andere beginselen mag belijden dan in het particuliere. Ook verwijzen de bisschoppen naar het voorbeeld der vaderen, die met zooveel geestdrift en trouw voor de rechten der Kerk gestreden hebben en sporen ten slotte de geloovigen aan, om vurig te bidden tot den Koning der koningen en de voorspraak in te roepen van Hongarije's Patrones, de Allerheiligste Maagd en Moeder Gods, Maria, opdat zij de grondwettig gewaarborgde rechten van Kerk, Geloof en Geweten bescherme bij den troon van haar Goddelijken Zoon, tot welk doel ook de machtige tusschenkomst van den heiligen koning Stefanus moet worden ingeroepen; terwijl hunnerzijds de bisschoppen den zegen van Christus, het onzichtbaar opperhoofd der Kerk, over de hun toevertrouwde kudden afsmeeken.

Het Mandement is geteekend door 25 bisschoppen.

De invloed der tropische gewesten op den mensch in verband met kolonisatie en gezondheid.

Prof. B. J. Stokvis hield onlangs in de Aula van het Universiteitsgebouw het eerste gedeelte van zijne voordracht over bovenstaand onderwerp, dat alleszins de aandacht waard is:

Het onderwerp is niet alleen wetenschappelijk belangrijk, het is mede van groot maatschappelijk belang, vooral voor landen als het onze, die zich mogen verheugen in het bezit van koloniën.

In de tropische gewesten moet de mensch leven onder een hoogere, meer gelijkmatige, minder afwisselende temperatuur dan in gematigde gewesten. Maar wat verstaat men nu onder den mensch? Hierbij wil spr. noch letten op ras, noch op afkomst, e. d., hij wil hier alleen letten op den mensch als organisme.

Hierbij moet men zich niet bezighouden met *aprioristische* redeneeringen, doch alleen letten op ervaringen, en die kan men slechts krijgen bij die menschen, die van geslacht op geslacht onder die gelijkmatige hooge temperatuur hebben geleefd. Maar om dien invloed juist na te gaan, dient gelet te worden op de hoofdver-

FEUILLETON.

Un accidente singular na India británica

Den un dje puéblonan na frontera di distrito Djungel, territorio di Bombay, tabata bibá un crioljo cortador di yerba, yamá Hassan, i toer día él coe su criarnan tabata bai cortá, mará na paki pa nan vende coe viajéronan pa coeminda di nan bestia.

Na cierta ocasión tabatin un pedida extraordinaria di yerba, pasobra su manecé mester a yegá un gran número di viajero.

Hassan a resolvé di bai sô bai traha algún hora, afin koe na e próxima venta di yerba, él por reuní algún placa di mas.

P'esai él a cogé camina algun hora promer koe solo bahá, únicamente acompanjá di su jioe, un muchá homber di diez dos anja.

Nan no a camná mucho mes ainda, ora un tigre gigantesco a boelá sali di repente fô di den mondi, cogé e jioe i coeri bai coe n'éle.

E pober tata a keda morto di miedo i susto; él a coeri asina liger posible bai su pueblo atrobé, bai conta ki desgracia a paséle.

Como ya tabata masjá laat pa bai buscá modi di salvá e muchá, nan a resolvé di larga persecución dje tiger keda te su manecé. Un homber experto a ofrecé su servicio di toemá riba dj'éle mando dje expedición.

Afortunadamente entre e viajéronan koe a yegá su manecé, tabatin hopi oficial inglés koe a sali di jaag tiger, i por consiguiente nan tabatin toer lo necesario pa un semejante expedición i además dos elefante masjá bon sinjá. Ora nan a tendé e accidente triste di jioe dje desgraciado cortador di yerba, nan a ofrecé inmediatamente nan servicio pa bai hunto coe e aldeánonan na persecución dje animal cruel.

E aldeánonan, armá coe piki i escudo a sali na vanguardia dje expedición, i e oficialnan, sintá riba nan elefante, a forma retaguardia.

Ora nan a yegá na e lugar camina e tiger a cogé e mucha, e aldeánonan a parti nan mes na dos dos homber i coeminsá ta kap mondi, gritando i tocando riba dos tamtam ó tamboe di India.

Entretanto e oficialnan a keda ta mirá rond coe grandi atención.

Porfin nan a yegá na un lugar camina, según toer senjal, cueba dje tiger no por tabata leeuw alji fô. Tabatin wesoe plamá abao na suela, i nan a sinti un olor nada agradable.

E elefántenan també a doená di conocé na nan modi koe nan tabata temé peligro. Nan a bira masjá inquieto, ta temblá i nan a coeminsá ta gritá manera nan sâ haci ora nan kier doená di conocé sea nan miedo ó nan malcontento.

Pa mayor susto tantoe dje oficialnan como dje aldeánonan, dos tiger, un homber i un muger, coe dos jioe a salí presentá repentinamente.

E aldeánonan a coerí liger aljí fô bai reuní coe otro, afin di defendé otro mutuamente.

E aparición inesperada tabata sinembargo pa e oficialnan, como verdadero cazador, un motivo di grandi alegría pa e famosa presa koe nan lo hací, aunque nan no por a dominá den di nan cierto sentimiento di ansia. Nan a comprendé koe lo bai tin un batalja sangrienta, pasobra tiger, principalmente tigernan muger sâ para bringá te na último, ora nan jioe ta na peligro.

E dos tigernan bieuw tabata pará na drentamentoe dje mondi, visiblemente sin ningún idea den nan cabeza, mientras e jioenan tabata coeri hungá contento, sin sospechá nada djé peligro amenazante. Mientras e dos bieuwnan tabata pará asina den un posición provocadora, ta zwaai nan raboe bai bini i mirando coe nan wowo di candela e intrúsonan koe a atrevé di bin estorbá nan tranquilidad doméstica, nan tabata presentá un vista verdaderamente hermosa é imponente.

E oficialnan a rompé fuego coe un descarga tan bon apuntá, koe e tiger macho a sali gravemente heridá, i un dje jioenan mortalmente traspasá.

E tiger muger koe a keda sano i salvo, a zak cerca su jioe ta lembé e sanger koe tabata corré di su heridanan. Entretanto tabata parcé manera e mama a loebidá por completo su mes peligro, i él no a comprendé su riesgo sino te ora un segunda descarga di trabuco dje oficialnan a toembéle també gravemente heridá.

Conclusión ta continuá.

schijnselen van het leven van het menschelijk en dierlijk lichaam. Dat lichaam bestaat uit milioenen cellen, zich in verschilenden vorm voordoende, levende uit het bloed, waaruit zij noodig hebben, daaraan afstaande wat zij kunnen en moeten missen. Aan die bloedrivier, met de roode en witte bloedlichaampjes, sluit zich aan het zenuwleven van den mensch, die samen het lichaam doen bestaan. Voortdurend behoeft het lichaam ook een bepaalde temperatuur, een temperatuur bijkans steeds constant, geregeld door het zenuwstelsel. Aan de productie van warmte nemen alle deelen des lichaams deel, vooral de spieren en klieren, terwijl weder andere deelen des lichaams als 't ware de afkoelers ervan zijn.

Wanneer men nu let op de vorming des lichaams van Europeaan en Neger, dan merkt men, dat die vorming feitelijk weinig verschilt, ook al zet zich bij den Europeaan bij de ademhaling de borstkas wijder uit dan bij den Neger, ook al is bij den eerste de uitzetting van den buik minder geprononceerd dan bij den laatste. Over den invloed van de temperatuur op het bloed van Europeanen zijn de meest dwaze meeningen verkondigd: men heeft beweeerd, dat die temperatuur het bloed verbleekte en de zoogen. Indische bleekzucht deed ontstaan. Degelijke onderzoekingen hebben getoond, dat tusschen de samenstelling van het bloed bij den gezonden Europeaan en den tropenbewoner geen verschil bestaat.

De mensch heeft wat men noemt een constante temperatuur, ook al kan men opmerken, dat die temperatuur 's morgens, 's middags en 's avonds wel eenigermate verschilt, in die mate dat zij s' morgens lager is dan 's middags, zeker te wijten aan de buitenlucht, waardoor natuurlijk de temperatuur in de tropen die van het lichaam tegen het warmste deel van den dag moet doen stijgen. John Davey heeft dan ook door vele onderzoekingen aangetoond, dat de lichaamstemperatuur in de tropen hooger is dan in de gematigde luchtstreek, ofschoon andere geleerden beweerden, dat die temperaturen èn in de tropen èn in de gematigde luchtstreek niets verschilden. Doch bij deze tegenstrijdige uitspraken dient gevraagd te worden: hoe werden de opnamen gedaan, en bij nauwkeurige beschouwingen meent spr. te kunnen zeggen, dat de temperatuur des lichaams in de tropen $\frac{1}{2}$ of $\frac{3}{16}$ graad hooger is.

Wordt nu in de tropen meer warmte geproduceerd dan in de gematigde luchtstreek? Dr. Eykman, een leerling dezer hoogeschool, heeft op dit en zoo menig ander gebied betreffende de physiologie van het lichaam, merkwaardige onderzoekingen gedaan en hem is gebleken, dat tusschen Europeaan en Maleier of tusschen Europeanen in de tropen en die in de gematigde luchtstreken hoegenaamd geen verschil bestaat; alles hangt af van den arbeid die verricht wordt.

In de tropische gewesten is dit het karakteristieke, dat de huid voor de af koeling veel meer beteekenis heeft dan de longen hebben, waarom het noodig is de huid zooveel mogelijk bloot te stellen aan de uitwendige temperatuur. Vandaar dat de werking der nieren in de tropen van veel minder beteekenis is dan die van de huid.

Spierarbeid kan in de tropen evengoed worden verricht, ook al treedt vermoeienis spoediger in. De geestelijke arbeid is onder den invloed van de temperatuur misschien minder; toch is die arbeid bij den Europeaan dikwerf niet minder dan in de gematigde streek en het intellect is niet minder in de tropen, dan in een koudere streek; grootsche denkbeelden zijn in de tropen als elders ontwikkeld.

Maar hoe is het nu met het weerstandsvermogen van den Europeaan in de tropen, met zijn levensduur? Vóór 20 jaar noemde men dien levensduur korter en slechter dan van de inboorlingen. Het dogma heeft lang bestaan, dat het weerstandsvermogen in de tropen minder is dan in andere gewesten, maar de statistieken, opgemaakt in het leger in onze koloniën hebben bewezen dat het sterftecijfer minder is dan dat der Maleiers. Het bedroeg in 1879 per 1000 30 Europeanen tegen 40 Maleiers, terwijl men in 1819—1828 moest wijzen op 170 Europeanen per 1000 tegen 125 Maleiers. En de statistieken in het Engelsch-Indische leger geven even sprekende cijfers.

Terwijl in 1820 op Jamaica het sterftecijfer der Europeesche soldaten bedroeg 143 per mille, tegen 30 bij de inboorlingen, is dat cijfer voor beiden in 1887 hetzelfde, 10. Het weerstandsvermogen van Europeanen in de tropen is feitelijk dus grooter, dan dat der inboorlingen: dit doet echter nog niet af tot de kolonisatie, warover prof. Stokvis zeide bij zijn tweede voordracht te zullen spreken.

(*Ctr.*)

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 26 Februari d. j. No. 120 is het aan den heer J. Evertsz. assistent-loods van de St. Anna-baai alhier verleend binnenlandschverlof nogmaals met één maand verlengd.

Bij Gouvernements beschikking dd. 28 Februari j. l. No. 128 is aan den heer E. S. Lansberg, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als plaatsvervangend Kantonrechter alhier, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

De Nederlandsche Schoener Gouverneur van den Brandhof zal op Dinsdag, den 6n. Maart a. s. naar de eilanden Saba, St. Eustatius en St. Martin N. G. vertrekken.

De mails zullen op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten worden.

Gisteren had in een buitengewone plechtige zitting van het Hof van Justitie alhier de installatie van den Heer J. J. van den Berge als lid plaatsvervanger van dat college, alsmede die van den Heer J. B. Gravenhorst als Advocaat-generaal plaats gehad.

Als naar gewoonte, is door den eigenaar van den "Curaçaoschen Paardenspoorweg" de som van f 86.80 uitgedeeld, zijnde het tiende gedeelte van de opbrengst der passagegelden over de maand Januari.

— Van de Curacaosche inzenders van goederen ter tentoonstelling te Chicago, zijn bekroond: mevr. A. J. Wuister, voor een tafelkleed of-sprei; mej. Anita D. Valdeblanquez, voor een paar kussensloopen en twee zakdoeken; mevr. S. v. d. Linde Schotborgh, voor twee zakdoeken en een vrouwenhemd: mevr. Maal, voor eene uit veders vervaardigde schilderij; de heeren Jones & Borchert, voor Curaçao-likeur, mahoniehouten meubelen en pottegoed; de heer Jacob Beaujon, voor gouden kleinooden; de heeren Robert Soublette é hijo, voor photographiën en de heer S. C. Henquez voor aloë's.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Senovia H. de Castro, Pedrito Hernandez, Maria Jaah, Greg. Olivo & Co., Sara Maria Perez, Altagracia de Pool, Fernando Aristeguieta Sucre, Martina Torplas, Albert Sorensen.

NEDERLAND.

'S HAGE.—Op 81jarigen leeftijd is na korte ongesteldheid overleden de hr. E. L. Geerling, gepensioneerd vici-admiraal, oud-minister van marine, in het derde ministerie Heemskerk, gewezen kommandant der zeemacht in Ned. Indië, en oud-voorzitter der conservatieve kiesvereeniging in de residentie. De overledene was te Maastricht geboren.

— Aan den hoogleeraar Dr. F. J. L. Kraemer te Utrecht, wordt gedurende een jaar opgedragen het geven van onderwijs in de Oude Geschiedenis aan Koningin Wilhelmina. Met dit onderricht zal spoedig begonnen worden.

— De afdeeling armenkleeding der sociëteit Momus te Maastricht ontving Maandag eene gift van f 75 van H. M. de Koningin-Regentes, beschermvrouw der afdeeling.

— H. M. de Koningin schonk f 1000 aan de Nederl. Gustaaf-Adolf-vereeniging.

— De vereeniging „Ziekenhulp" te Delft heeft van de Koningin eene gift ontvangen van f 150.

— H. M. de Koningin-regentes deed f 200, de Groothertogin van Saksen f 50 toekomen aan de vereeniging „Kindervoeding" te Amsterdam.

— De Koningin-regentes heeft aan de Diergaarde te Amsterdam drie, en aan die in den Haag twee witte damherten ten geschenke gegeven.

— Het bestuur van het „Huis van Barmhartigheid" te Wagenborgen (Gr.) heeft van de Koningin-Regentes een gift ontvangen van f 200.

BUITENLAND.

Rome.—Gisterochtend 16 Jan. ten 9 ure heeft Z. H. Paus Leo XIII in het Vaticaansche basiliek de H. Mis opgedragen in tegenwoordigheid van 12.000 Katholieken van Rome.

Na afloop daarvan verleende de Paus, op zijn troon gezeten, hun audientie. De deken van Rome las een adres voor, waarop Z. H. met enkele woorden antwoordde en met een door Mgr. Valtini voorgelezen toespraak.

De Paus zag er zeer goed uit en vertoonde geen enkel teeken van vermoeienis, hoewel de plechtigheid meer dan twee uren duurde. Elf kardinalen waren erbij tegenwoordig.

Italie.— Generaal Morra di Lauria heeft te Palermo een decreet uitgevaardigd, waarbij eene algemeene ontwapening wordt gelast. Alle bewoners van Sicilië moeten hun wapenen uitleveren en tevens wordt de invoer van vuurwapenen ten strengste verboden. De uitgeleverde wapenen zullen later aan de eigenaars worden teruggegeven. Allen, die weigeren zich naar dit besluit te schikken, zullen met een hechtenis van 6 maanden tot twee jaren worden gestraft.

— Naar gemeld wordt zijn bijna 2000 geweren in beslag genomen. Voor het overige kan gemeld worden, dat de berichten der laatste dagen omtrent den toestand op Sicilie gunstiger luiden.

— Zaterdag-nacht 20 Jan. hebben de anarchisten den weg tusschen Carrara en Masa gebariceerd en een aanval gedaan op de bereden gendarmes, die patrouilleerden. De kazerne der douanen werd ingenomen en de douanen werden ontwapend. Een gendarme en een burger werden gedood.

— Uit Rome wordt bericht, dat drie stoombooten, met 4451 manschappen en 29 officieren, (een gedeelte van het aanstaande bezettingscorps voor Sicilië) naar Palermo zijn vertrokken.

— Bij Torane zijn de troepen slaags geweest met 600 werkstakers; 8 van dezen werden gedood, verschillende gewond. Geen enkel soldaat is er gedood. In de stad is groote ontsteltenis. De troepen hebben de straten afgezet.

— Men meldt een droevig feit uit de onlusten in Sicilië, voorgevallen bij de botsing te Marineo: Onder de soldaten, die naar Marineo gezonden waren, bevond zich zekere Bonafade, geboren te Marineo, waar ook zijne ouders en bloedverwanten wonen. De arme jongeling was verplicht, om te gehoorzamen aan de bevelen zijner oversten, vuur te geven tegen de oproerlingen. Men verbeelde zich zijne smart en afschuw, toen hij later onder de dooden zijne moeder bemerkte.

Frankrijk.— Graaf Albert de Mun heeft de hem aangebodene candidatuur te Morlaix voor de Kamer aangenomen en zijn verkiezingsmanifest reeds uitgevaardigd. Hij schaart zich aan de zijde der republiek, niet uit liefde voor dien staatsvorm, maar omdat de Paus de geloovigen heeft aangemaand dien aan te nemen. Katholiek voor alles, zegt hij in zijn manifest, heb ik gehoorzaamd aan het verlangen van den Heiligen Vader, door het aannemen van den gevestigden regeeringsvorm, om vrijelijk de godsdienstige belangen te dienen naar de inzichten van Hem, die de hoogste rechter ten deze is.

— De Nederlandsche consul-generaal te Bangkok, de heer Keun van Hoogerwoerd, is door de Fransche regeering benoemd tot officier van het Legioen van Eer, als een bewijs van waardeering der uitnemende wijze, waarop de heer Keun de belangen der Franschen heeft behartigd gedurende den oorlog tusschen Frankrijk en Siam.

— De ingenieur Paul Reclus, die Vaillant de scheikundige voorschriften gegeven heeft tot het maken van zijne bom, is niet geärresteerd. Men heeft hem van te voren gewaarschuwd, door eene huiszoeking bij hem te komen doen zonder hem aan te houden: en toen men terug kwam, om hem gevangen te nemen, was hij natuurlijk gevlogen. De verklaring? — Men hoore. Toen Rechefort uit Nieuw Caledonië ontsnapte, vond de Regeering in zijne briefwisseling ook een schrijven van een communard, die door de Versaillanen op de barricaden was gevangen genomen. De man stond reeds tegen een muur om gefusileerd te worden, toen hij er aan dacht, het noodteeken der vrijmetselaars te maken. Hij trof het: de officier scheen ook vrijmetselaar.

— In de Fransche Kamer heeft Zaterdag 27 Jan. nogmaals tumult-zitting plaats gehad. De weder tot afgevaardigde gekozen graaf de Mun was voor het eerst weer ter vergadering. De socialist Clovis Hugues viel tegen de regeering uit wegens de huiszoekingen, gevangennemingen en uitzettingen, die tegen de anarchisten in den laatsten tijd waren aangewend. Minister Raynal verdedigde de houding der regeering op schitterende wijze. "Leve de Commune!" werd er geroepen. De kreet kwam van Thivrier, den man met de blaauwe kiel. De voorzitter Dupuy stelde de Kamer voor, de censuur op Thivrier toe te passen. Deze verscheen even op de tribune om zich te verdedigen, maar de censuur werd uitgesproken, met verwijdering voor den tijd van veertien zittingdagen uit de Kamer. De kiel-man weigerde aan het vonnis der Kamer te gehoorzamen, en zoo werd de zitting een half uur geschorst, ten einde de gewapende macht gelegenheid [illegible] den weerspannige te [illegible].

De altijd tegen[illegible] kolonel van dienst begaf [illegible] een der questoren naar de [illegible]s van Thivrier en verzocht hem de zaal te verlaten, bij weigering met de tusschenkomst van de soldaten der wacht dreigende. Thivrier bleef halsstarrig, maar toen de soldaten verschenen, ging hij heen, zeggende: "Gij zijt zonen van het volk, u moet ik wel gehoorzamen."

De door de regeering aanvaarde motie van orde werd met groote meerderheid van stemmen aangenomen, maar te voren had Mgr. d'Hulst, afgevaardigde van Brest, uit naam van vele leden der rechterzijde de verklaring afgelegd, dat de rechterzijde als zij nu de gemotiveerde orde van den dag zou aannemen, dit deed onder het voorbehoud van op de oefening van het gegeven mandaat tot onderdrukking der anarchie met de meeste nauwgezetheid te zullen toezien.

De vergadering was hiermede afgeloopen.

Belgie.— Tengevolge eener door de rechterzijde gehouden bijeenkomst is eene ministerieele crisis thans geheel afgewend. De Regeering zal dus binnenkort een wetsontwerp op de proportioneele vertegenwoordiging indienen.

— De wetenschap heeft een groot verlies geleden door den dood van Pieter van Beneden, hoogleeraar aan de katholieke hoogeschool te Leuven. Hij werd 19 December 1809 te Mechelen geboren en was reeds op 22jarigen leeftijd doctor in de natuurkunde en de geneeskunde. Drie jaren later werd hij tot hoogleeraar in de dierkunde benoemd aan de hoogeschool te Gent, aan welke hij tot aan zijn dood werkzaam is geweest. Onder zijne leerlingen heeft hij Quatrefages, Liebig en zoovele andere bekende mannen gevormd. Zijn zoon is thans hoogleeraar in de

dierkunde aan de staatsuniversiteit te Luik. Van Beneden heeft vele ontdekkingen gedaan op het gebied der natuurkunde en deze wetenschap een grooten stoot voorwaarts gegeven.

— De herbouw van het koninklijk slot te Laken, dat door brand vernield werd, is nu voltooid. Men beweert, dat de koning voornemens is na zijnen dood het kasteel aan het land te vermaken, op voorwaarde dat er een nationaal museum uit worde.

— In militaire kringen wordt verzekerd dat de koning aan de maatschappij Cockerill de bestelling heeft gedaan van twee gepantserde torens, te plaatsen op versterkingen, die binnenkort zullen gebouwd worden in de omstreken van Boma, nabij de residentie van den gouverneur-generaal van den Kongo. Men wil den zetel der regeering tegen alle onverwachte aanvallen beveiligen en een waakzaam oog houden op de schepen, die van Matadi komen en in de nabijheid van Boma in zee steken.

Duitschland. — Na een debat van vier dagen heeft de Rijksdag de wetsvoorstellen op de tabaksbelasting en zegelbelasting naar de commissie verzonden. De beide vrijzinnige partijen, de Zuidduitsche volkspartij en de sociaal-democraten stemden tegen.

— De Rijksdag heeft de voorloopige regeling met Spanje betreffende het handelstraktaat definitief aangenomen.

— De jaarlijksche herinnering aan Windthorst's geboortedag, 17 Jan. werd op de gebruikelijke wijze door het Centrum met een feestmaal gevierd.

— De Duitsche arbeid heeft te Chicago succes behaald. Onder de industriestaten bekleedt Duitschland den eersten rang.

— Het gerucht is in ómloop dat Rusland bij de onderhandelingen over het handelstractaat ten laatste nog den eisch heeft gesteld, dat het verbod ten tijde van Bismarck's bestuur tot het beleenen van Russische effecten bij de Duitsche rijksbank, ingetrokken zal worden, en dat Rusland daarvoor verscheidene concessiën zijnerzijds heeft aangeboden, zoodat de Duitsche regeering daartoe wel geneigd schijnt.

— De kardinaal-aartsbisschop van Breslau, Mgr. Kopp, heeft uit eigen kas 100,000 fr. gegeven voor den bouw van den spoorweg van Barzdorf naar Lindevyve. Buitendien heeft de bisschop kosteloos den grond aangeboden, noodig voor den aanleg, op heel de lengte van zijn bisdom. Mgr. Kopp is in 't bisdom geboren.

— Volgens een bericht uit Munchen aan de *Neue Freie Presse* is de toestand van den krankzinnigen koning Otto van Beieren, die nog altoos in het kasteel Furstenried, woont, in den laatsten tijd aanmerkelijk verergerd. Hij valt herhaaldelijk in onmacht en dan duurt het telkens lang eer hij weder bijkomt; zijne omgeving herkent hij niet meer en sinds geruimen tijd is hij zijne lichamelijke functien niet meer meester.

— De grondverzakking in een gedeelte der stad Eisleben neemt toe, weder zijn in een aantal huizen de muren gescheurd; de vroegere scheuren worden grooter; de werking is van zoodanigen aard dat in sommige ramen de ruiten aan stukken zijn gesprongen; hier en daar worden tegen de muren schoorpalen aangebracht, in hoop van daardoor instorting te voorkomen, hetgeen echter een twijfelachtige maatregel blijft. Eene jongens-kostschool moest reeds worden gesloten: eene meisje-kostschool is naar een ander gedeelte der stad verplaatst. Bij het onderzoek door middel van grondboringen is men tot de conclussie gekomen, dat de ramp kan zijn ontstaan door werking aan water tengevolge van een defect op eene plek van waar de toevoer naar de waterleiding wordt verkregen.

— De oud-kanselier heeft volstrekt geene nadeelige gevolgen ondervonden van zijne reis naar Berlijn en is er innig over voldaan. Bijzonder was Bismarck ingenomen met eene bijzondere voorkomendheid des keizers. Op de schrijftafel in een der vertrekken, welke voor Bismarck waren ingericht, had de keizer zijn eigen portret en dat van den oudkanselier naast elkaar gezet.

Bij Bismarck's terugkomst op zijn kasteel te Friedrichsruhe ontving de bevolking de bevolking van het dorp hem met kalklicht-fakkels en gejuich. Het geheele volk trouwens verheugt zich over de verzoening tusschen Bismarck en Wilhelm II. De kanonnenkoning Krupp heeft aan den burgemeester van Essen 100,000 mark ter hand gesteld voor een "Keizer Wilhelm-Bismarck-gesticht," ter herinnering aan de heugelijke gebeurtenis der verzoening.

— Zaterdag 27 Jan. heeft het praatje geloopen — het was door zekere Berlijnsche bladen uitgestrooid—dat Bismarck en Caprivi een langdurig onderhoud zouden gehad hebben. Er werd zelfs bij verteld, dat Caprivi zijnen voorganger verzocht had, diens zoon, graaf Herbert von Bismarck, weer aan de rijkskanselarij te doen werkzaam zijn. Het een zoowel als het ander was volkomen uit de lucht gegrepen. Zooals wij Zaterdag reeds schreven, hebben Caprivi en Bismarck elkaar zelfs niet gezien. Naar alle waarschijnlijkheid is het valsche bericht van Bismarcksche zijde uitgestrooid, om door de tegenspraak, die er op volgen moest, het voorbestaan der oude veete tusschen den vorigen en den tegenwoordigen kanselier, ook na Bismarck's verzoening met Wilhelm II, te scherper in het licht te doen treden.

Engeland. — Uit Manchester wordt over den bloei van het Katholicisme in Engeland aan den *Osservatore romano* geschreven:

Manchester en Salford zijn aanzienlijke bisdommen; het aantal Katholieken in Lancashire bedraagt meer dan een half millioen. De Katholieken zijn hier zeer in aanzien: trouw zijn ze aan vorstenhuis en staatsinstellingen, gehoorzaam aan de wetten, ook toen zij scherp vervolgd worden. Over het algemeen is de Engelsche Katholiek op godsdienstig gebied zeer goed onderricht; hij leest veel godsdienstige boeken, zoodat hij sterk tegen de aanvaller weet te staan, aldus de kiem van bekeeringen zaaiend. De priesters zijn geacht om hunne geleerdheid, van den eenvoudigsten pastoor af tot den aanzienlijksten prelaat. Allen hebben het woord van kardinaal Newman begrepen: *I want the intellectual layman to be religious, and the devout ecclesiastic to be intellectual:* de ontwikkelde leek moet godsdienstig, de vrome geestelijke ontwikkeld zijn.

Een Engelsch blad *The Court Journal* schrijft:

"Men verzekert ons, dat geestelijken van de Kerk van Engeland op het punt staan, om naar Rome over te treden, niet bij enkelen maar in groot aantal, en dat er sedert jaren geen beslister beweging in die richting was dan juist nu. De vrees bestond, dat dit het geval zou worden, als terugslag van het door den Anglicaansche nbisschop van Lincoln gevelde vonnis." (Door de kerkelijke rechtbank, waarvan deze voorzitter was, werden veschillende ritualistische praktijken veroordeeld. "Wij wisten dit," zegt genoemd blad en deelt nog mede, dat "vele leeken, vooral geletterden, zoowel mannen als vrouwen en van aanzien, zich tot denzelfden stap voorbereiden."

Wat het ritualisme betreft, deelde een Anglicaansch kerkelijk blad dezer dagen mede, dat in het bisdom Worcester in eene parochiekerk, zonder dat de niet ritualistisch gezinde Anglicaansche bisschop in verzet kwam, door een aartsdiaken, een hooge waardigheidbekleeder, twee beelden van St. George en St. Margaretha geplaatst werden niet alleen, maar dat deze beelden ook plechtig werden "ingezegend."

Niet van belang ontbloot voor de kennis der verhoudingen in de Engelsche staatkerk, is nog eene kibbelarij van den bisschop van Winchester met een zijner onderhoorige geestelijken. De laatste had laten bekend maken, dat hij in een kerk van Presbyterianen ter gelegenheid van eene gezamenlijke Avondmaalsviering eene predikatie zou houden. Dat liep den bisschop toch over den korf, en aan zijn ontbijt vond bedoelde geestelijke het volgende briefje van den bisschop: "Het is mijn plicht er u opmerkzaam op te maken, dat hetgeen gij doen wilt in strijd is met de wet der Kerk, en ik houd mij verzekerd, dat gij na rijper beraad aan uw voornemen geen gevolg zult geven." Maar onverschrokken zond de vicaris het volgende episteltje terug: "Het is mijne bedoeling niet iets strijdigs met de wetten der Kerk te doen, maar het stemt droevig wanneer men bespeurt, dat uwe Lordschap er zoo gemakkelijk toe overgaat mij in mijne Christelijke vrijheid te belemmeren, terwijl gij niet alleen Missen voor de overledenen niet tegengaat, maar hen die zulke dingen op touw zetten in bescherming neemt, ondanks het feit, dat gij gezworen hebt even als ik, dat de Mis is een lasterlijke fabel en een gevaarlijk bedrog. Met allen eerbied kan ik toch de billijkheid van uwe wijze van doen niet leeren inzien."

Men ziet, dat ook in den boezem van het Anglicanisme de beweging van terugkeer naar de oude Roomsche gebruiken en overtuigingen zich steeds uitbreidt.

Groot-Brittannie. — 94 radicale leden van het Lagerhuis hebben bij den kanselier der schatkist gepetitioneerd om eene zoogenaamde volksbegrooting in te dienen. Zij vragen een geleidelijk successie-recht, met vervanging van de gemeente-subsidiën door een gemeentelijk successie-recht.

— In het Lagerhuis heeft Gladstone verklaard de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet geschikt te achten voor het doen van stappen bij de overige mogendheden, ten doel hebbende eene wederzijdsche ontwapening te bewerken.

— Te Londen is veel anarchistische lectuur in omloop, die heimelijk uit Frankrijk wordt ingevoerd en heimelijk verspreid. In een dier geschriften wordt den anarchisten aanbevolen het vooral op de kerken, godsdienstige gebouwen en vergaderzalen van politieke lichamen aan te leggen, — maar alleen in het buitenland. In Engeland, ried het, moet geen geplaagd worden, opdat het land niet zijne poorten voor ons sluite, en wij de eenige wijkplaats verliezen, waar we in alle veiligheid verblijven kunnen.

— De encycliek van Z. H. Leo XIII over de bijbelstudiën heeft de bewondering opgewekt van een in Engeland zeer bekend persoon, father Ignatius, abt van het Anglikaansch klooster te Fort Augustus. Hij heeft aan zijne gevoelens lucht gegeven, door het plaatsen van een brief in de *Catholic Times.* In dat schrijven ontwikkelt de abt de redenen, waarom de protestanten, niet minder dan de Katholieken, het pauselijk stuk moeten bewonderen; hij betreurt den afval en de onverschilligheid, die meer en meer uitbreiding nemen onder zijne geloofsgenooten.

Spanje. — Te Madrid is de hoofdzetel gevestigd van eene vereeniging, die zich de verspreiding van goede lectuur ten doel stelt, onder den naam „Apostolaat der pers." Deze vereeniging geeft o. a. een tweemaal 's maands verschijnend geleerd tijdschrift uit, *La Cindad de Dios*, geredigeerd door paters Augustijnen, dat zich de bestrijding der ongeloovige wetenschap ten doel stelt en dezer dagen door eene bijzonder lofprijzende breve van Paus Leo is vereerd. Ook verspreidt het Apostolaat vooral veel goede bladen en boeken onder het volk, het heeft reeds zeer veel goed hierönder verricht en mag op zulke vruchten bogen, dat men veilig zeggen kan: de woeling onder de werklieden in Spanje zou thans nog veel grooter wezen, als het Apostolaat der Pers niet voor twee jaren ware opgericht.

— In de poort, die toegang geeft tot het paleis van den markies van Oliva te Madrid, is een dynamietpatroon gevonden.

— Uit Madrid wordt aan de *Standard* gemeld, dat Spanje aan den Sultan van Marokko de volgende eischen heeft gesteld. Ten eerste bestraffing van de hoofden der Kabylen die Melilla hebben aangevallen op vonnis van een krijgsraad, die onder voorzitterschap van een generaal was bijeen gekomen. De veroordeelen; ten tweede, waarborgen voor de toekomst. De Sultan zal eene gewapende macht in de nabijheid der Spaansche bezittingen handhaven, ten einde eene herhaling van de aanvallen te voorkomen. In de derde plaats eischt Spanje de afbakening van eene neutrale strook van 500 M. breedte tusschen het Marokkaansche en het Spaansche grondgebied. De strook moet in woesten staat worden gelaten. De vierde eisch is, dat de Sultan eene schadevergoeding zal betalen van 25 millioen pesetas. De maarschalk Martinez Campos zal over de wijze van betalen alsook over den aard van den waarborg rechtstreeks onderhandelen.

Oostenrijk. — Wanneer hier binnenkort een opstand uitbreekt, zal het niet zijn te verwonderen. Daar echter is geene ellende de oorzaak maar eenvoudig de rassenhaat: de Slavische Czechen kunnen niet dulden, door het Duitsche ras, hetwelk den boventoon in Oostenrijk voert, te worden geregeerd. Er heerscht thans in Bohemen zulk een opgewondenheid, schrijft de Weener correspondent der *N. R. Ct.*, dat men Czechen door een officieus blad op de lessen der historie heeft doen wijzen, waardoor hun land in 1620 door eigen schuld van een bloeiend paradijs in eene woestijn is herschapen. Deze wenk slaat op den opstand tegen het huis Habsburg en de verheffing van den keurvorst van den Paltz tot koning, hetgeen na diens verdrijving de oprichting van eenen bloedraad tengevolge had, die niet minder vreeselijk dan die van Alva (?) gewerkt heeft. Voorloopig schijnt die vermaning nog niet veel te helpen; want Rieger heeft als middel, om de Czechen tot bedaren te brengen, de benoeming van eenen kanselier van Bohemen voorgesteld. En zulk een raad wordt door eenen conservatieven oud-Czech gegeven, zoodat men daaruit kan afleiden, wat de radicale „ juniores " verlangen.

Rusland. — De minister van Justitie, Manassein, is afgetreden en reeds vervangen door Moerawjef. Van meer algemeen belang is de benoeming van Pobedonoszef, den bekenden procurator der Heilige Synode, tot staatssecretaris van den Czaar. Zoolang hij aan het hoofd der Synode stond, heeft hij zich steeds onderscheiden door scherpe maatregelen tegen de joden, de luthersche Duitschers van Finland en de katholieke Polen; nu hij voortarend het oor des Keizers te zijner beschikking heeft, wordt het er dus allicht niet beter op.

— Uit Tiflis wordt gemeld, dat de Kaukakische vorst Rikedze, op het marktplein dier stad is opgehangen ling was het gevolg van de volgende feiten. Vorst Rikedze was stomdronken en maakte in een wachtkamer van het spoorweg-station ruzie met den daarop op post staanden gendarme. Niettegenstaande de veiligheids-bewaarder eene volkomen gepaste houding aannam, haalde de vorst een dolkmes uit zijn zak en gaf den ongelukkigen zooveel steken, dat hij na enkele seconden dood nederviel. Tot op het laatste oogenblik heeft men gemeend, dat de Keizer den vorst gratie van de doodstraf zou verleenen; het daartoe gedane verzoek is van de hand gewezen.

Amerika. — Te New-York werd Donderdag-morgen 18 Jan. jl. groote ontsteltenis veroorzaakt door een ontdekking in een van de minder aanzienlijke buurten der stad. Een woning in Avenue D. was door een bom verwoest; de ontploffing leidde tot het vinden van andere bommen, die op eenigen afstand van elkaar waren geplaatst, maar door een slangetje buskruit verbonden met de bom die ontploft was.

— Uit New-York wordt gemeld, dat de Amerikaansche zaakgelastigde te Honoloeloe aanschrijving heeft ontvangen, om vooreerst niets te doen totdat het Congres zijne afkeuring heeft te kennen gegeven over de

handelingen van het voorloopig bestuur op Hawaï.

— Te New-York is op 94jarigen leeftijd generaal Young overleden, die zich verdienstelijk heeft gemaakt door zijn bemoeiïngen met den aanleg van het groote Erie-kanaal, van tal van spoorwegen die op New-York uitloopen en van den spoorweg door de landengte van Panama. Sedert 30 jaren had hij zich uit alle zaken teruggetrokken. Een hooge ouderdom is geen zeldzaamheid in zijn geslacht. Zijn grootvader bereikte den leeftijd van 97, zijn overgrootvader dien van 104 jaren.

— Nadat men met het ter dood brengen door middel van electriciteit slechts zeer middelmatig geslaagd is, ijveren eenige Amerikaansche geleerden zeer sterk voor de gas-executie, dat wil zeggen: het ter dood brengen door middel van lichtgas, naar overtuiging is er geen eenvoudiger middel om de veroordeelde misdadigers het leven te ontnemen. De patiënt wordt in een luchtdicht gesloten cel gebracht, waarin gas onder drukking wordt binnengelaten. De mensch gaat dan in den dood, zonder iets te voelen of te lijden; hij moet enkel eenige seconden lang een eenigszings onaangename geur kunnen verduren. Het dooden door middel van gas wordt overigens reeds sedert geruimen tijd toegepast, niet bij menschen, maar bij honden; in Parijs worden de onbeheerd rondloopende honden, die door hun eigenaars niet worden opgevraagd, op deze manier uit de wereld geholpen.

— Te Patras heeft Zondag een brand gewoed in een hôtel, waarbij de vlammen zich verder verbreid hebben zoodat ook andere huizen in die straat ten deele vernield zijn. De schade die aangericht is wordt op 200,000 drachmen begroot.

Perzie.— Naar de *Daily News* uit Odessa verneemt, heeft, volgens berichten uit Tiflis, de Perzische regeering aan de Russische eene belangrijke verlaging van invoerrechten aan de Kaspische-Zeegrenzen gevraagd, waarvoor Perzië een gedeelte van Khorassan aan Rusland zou afstaan. De Russische regeering zou geneigd zijn met eenige wijziging het aanzoek van Perzië in te willigen. In officieele kringen wordt in dit voorstel van Perzië alsmede in andere omstandigheden het toenemen van Rusland's invloed in Perzië gezien. Zelfs voorspellen er, dat de opvolger van dezen Schah feitelijk een vazal van Rusland zal worden.

— De Schah van Perzië, die in den aanstaanden zomer weder eens naar Europa zal komen, onderneemt die reis om zijn lievelingszoon — die, tot zijn spijt, niet zijn opvolger kan zijn — aan de Europeesche hoven te presenteeren.

China.— In Japan is een beruchte vrouwenmoordenaar, een tweede Jack the Ripper, ter dood gebracht. Hij vermomde zich op allerlei wijzen en wist zoo het inwendige der huizen leeren kennen, waar hij des nachts inbrak. Later voldeed het stelen hem niet meer, en vermoordde en verminkte hij vrouwen op afgelegen plaatsen. Het aantal zijner slachtoffers was zeer groot.

LAS ONCE DE LA MAÑANA

Supónte que eres un hombre pobre, como será lo más probable, pues la mayor parte de nosotros somos pobres y nos vemos obligados á trabajar para ganarnos la subsistencia. Supónte que no tienes probabilidades de nada mejor, é imagínate la escena siguiente. Estás tomando tu modesto desayuno una mañana, y ese desayuno no es ni muy nutritivo ni muy abundante; pero tú le sacas el mejor partido charlando y riendo con tu mujer y tus hijos,—cuando, de repente se te presenta el cartero con una carta. Es de un abogado, y su membrete vá estampado en el sobre; rasgas éste, y entonces lées la carta con los ojos abiertos, y temblándote las manos; en la carta te informan de que has heredado una fortuna de un pariente lejano que se halla en país extranjero, hombre á quien nunca habías visto, ni del cual habías oido hablar. Qué asombro. Qué noticia tan agradable. Recibesla carta el 18 de Agosto á las siete de la mañana, y ya no te se olviba jamás ese día, ni esa hora; jamás, por mucho que vivas, como yo realmente deseo que te suceda.

Pues bien, Manuel García no olvidará nunca la hora de las once de la mañana de cierto día de Marzo de 1893. Era marino, y se hallaba en los Docks de Cartagena ayudando á descargar el buque á que pertenecía, cuando, de repente se vió atacado de frío, acompañado de palpitaciones en el corazón. Al frío sucedió un violento dolor de cabeza; la lengua se le puso tan seca como un jarro vacío puesto al sol. Estaba ya cerca la hora de tomar un tente en pie, y había él estado pensando en ella con gozo, pero ya todo deseo de tomar alimento se le fué como huye el pájaro á quien asustan. No pudo tomar nada, y solo el pensar en comer le era ya repulsivo. Hacia la tarde apareció ya la fiebre, sudó un poco, y se sintió ligeramente mejor, pero no bien, y muy lejos de estarlo.

Aquella noche se fué á la cama sin esperanzas de poder descansar, y sus temores se realizaron; después de una modorra inquieta se levantó á la mañana siguiente, y se sintió débil, lánguido y abatido.

Al día siguiente, á las once de la mañana, el frío y la fiebre volvieron á aparecer, y al cabo de una hora se hallaba ardiendo de calentura; á ésta siguió el dolor de cabeza. Era horrible, dice; casi le volvía loco. Comprendió que debia ponerle un remedio desde luego, y consultó á un médico jóven, quien le dijo que debía frotarse el estómago fuertemente, con la mano; lo hizo y, cosa curiosa, obtuvo algún alivio con ello. Pero esto es lo único que se pudo decir. Después de esto, naturalmente, siguió el tomar la quinina, medicamento que en determinados casos es muchas veces eficaz y útil, pero que á la larga es malo como lo saben cuantos han adquirido la costumbre de tomar quinina. En su caso Manuel García nos dice que le produjo hinchazón en los pies; pero no fué la quinina, sino algo peor, lo que se la causaba. En un momento voy á decirte lo que era.

En la carta en que él describe todo esto, fechada en Cartagena el 7 de Abril de 1893, dice: "Catorce días había estado viviendo en tan miserable estado, casi sin comer, y trabajando por la mañana con una completa excitación de nervios, sintiéndome tan débil que á cada momento me sentia desfallecer. A pesar de estar dotado por la naturaleza de una constitución robusta, comprendía que ésta se iba destruyendo. Ninguna medicina parecía bastar á hacer desaparecer aquellos ataques de frio y fiebre, cuando, por fin oí hablar del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, y lo probé inducido á ello por haber leido y oído su eficacia en conseguirlo en otras personas, después que todo tratamiento les había sido ineficaz.

"Con gran sorpresa y gozo mío los ataques disminuyeron así en frecuencia como en intensidad, tanto que á los ocho dias habian cesado por completo, y recobré fácilmente el apetito, la fuerza, y mi fácil y restaurador sueño. Mis amigos me habían recomendado muchos remedios, pero sólo el Jarabe me fué eficaz. Pueden Vds. recomendarlo; en mi nombre, á todos aquellos que sufran lo que yo sufrí. Ahora voy á bordo del buque en muy buena salud, y doy á Vds. las gracias por haberme sugerido el remedio que me ha curado.—Firmado, Manuel García."

La sangre de Manuel García estaba llena de ácido venenoso proveniente de la torpeza del estómago y del hígado —indigestión y dispepsia— y en este estado la exposición al calor del sol, probablemente junto con el demasiado ejercicio, produjeron la fiebre periódica, y los pies se le hincharon á causa de la acumulación de agua, dando á conocer la inactividad de los riñones y la hidropesía. El Jarabe de la Madre Seigel expidió el veneno y corrigió la digestión, necesariamente se siguió á esto restablecimiento.

No, hasta tanto que no emprenda el último viaje de la vida. 1

Paul F. G CURIEL

biedt het geëerde publiek zijne diensten aan tot het geven van lessen in de Fransche taal en in het Italiaansch— of dubbel boekhouden.

Grondtaal: Hollandsch of Spaansc

Curaçao, 13 Juni 1893.